

Особливості роботи з вимушеними переселенцями

Специфіка роботи провізорів полягає в тому, що нові реалії сьогодення ніколи не оминають їх при виконанні повсякденних обов'язків. Вимушені переселенці – це нова категорія громадян України, і, відповідно, клієнтів наших аптек. Вони з'явилися практично у кожному населеному пункті, вільному від бойових дій. На сьогодні в Україні налічується понад 271 тисяча внутрішньо переміщених осіб. І так уже склалося, що перший порив благодійності і «розкритих обіймів» з боку приймаючої сторони досить швидко змінився певним розчаруванням, а подекуди й роздратуванням на адресу внутрішніх мігрантів. Насправді процент «нормальних» людей і таких, з ким, на жаль, завжди будуть проблеми, приблизно такий самий, як і в суспільстві в цілому. Тому вони дуже різні, гості нашого міста чи села, – симпатичні і не дуже, з вищою освітою чи зовсім не освічені, ввічливі чи хамовиті, патріоти чи сепаратисти. Але всі вони також хворіють і потребують медичної допомоги.

Декілька порад, як правильно себе поводити з вимушеними переселенцями з районів проведення антитерористичної операції.

- Не дозволяйте собі під час виконання службових обов'язків хоч якимсь чином виявляти свої політичні погляди (як би складно це не було). Тільки нейтральність! Для медичного працівника всі хворі однакові!
- Пам'ятайте, що люди опинилися в ситуації вимушеної міграції не з власної волі, а підхід «самі винні» – і негуманний, і несправедливий, особливо з урахуванням кожної конкретної ситуації. Часто це люди психологічно травмовані різкими змінами в житті, страшними картинами поранень, смертей, руйнації власного житла. Вони брутально відірвані від рідної домівки, втратили все,

чим жили багато років, – звичний життєустрій, улюблену роботу, друзів... Подібний стрес не може не відбитися на поведінці людей (аж до неадекватності). Тож при спілкуванні будьте готові виявляти якомога більше терпіння та розуміння.

- Не уособлюйте всю категорію вимушених переселенців з тими особами, котрих вам довелося пізнати не з кращої сторони. Пам'ятайте, що найбільш помітними можуть бути люди нахабні і такі, що не гребують брехнею чи фантазуванням, щоб отримати бажане. А тих, хто конструктивно вирішує свої проблеми (знайшли роботу та житло, нових друзів та підтримку), просто важко відрізнити від інших клієнтів аптек.
- При спілкуванні тримайтеся спокійно, трохи відсторонено, без запопадливості чи навіть сюсюкання, не включайтеся емоційно в проблеми, що озвучуються.
- Не дивуйтесь, якщо хтось із переселенців демонструватиме завищений рівень претензій – приміром, вимагатиме обов'язково еталонні препарати, а не генерики. Серед них можуть бути люди ще донедавна з високим рівнем прибутків, які не можуть так швидко перебудуватися на скромний спосіб життя. Спокійно поясніть, що благодійним коштом є можливість забезпечити лише більш дешеві препарати і що за лікувальним ефектом великої різниці не буде.
- За можливості не робіть велику різницю між вимушеними переселенцями та іншими категоріями хворих. Пам'ятайте, що міру страждань і негараздів цих людей ви знаєте лише з їх слів. Їхнє становище може бути навіть краще, ніж у когось із місцевих, хто просто мовчить про свої біди.
- Усвідомте, що якщо ви сьогодні надасте комусь ліки, оплативши їх із власної кишені, то на завтра з'являться десятки таких прохачів. Краще започаткуйте «підвішені» ліки (пропонуйте покупцям купувати деякі найбільш уживані ліки для тих, хто не може собі це дозволити) або ініціюйте збір коштів на ліки для переселенців, якщо таких традицій ще немає у вашій аптеці. При формуванні

благодійної аптечки забезпечте достатню кількість заспокійливих препаратів.

- Не дозволяйте таким людям формувати у вас почуття провини. «Ви нас бомбили», «ви тут жируєте, а у нас...», «ви все життя тепер маєте нас годувати і лікувати...» – висловлювання з життя. Але «гра» може бути більш вишуканою – ви і не зчуєтесь, як почнете відчувати, що це ви особисто у всьому винні – і війну почали, і голосували не за тих, і взагалі не маєте права на мирне життя в той час, коли десь гинуть люди. Тому уникайте розмов, що напряду не стосуються ваших посадових обов'язків.
- Разом із тим, вам доведеться вкрай прискіпливо оцінити ситуацію з точки зору безпеки для життя хворого. Переселенці (особливо з числа недавніх) можуть бути настільки самотніми, що при хворобі не матимуть навіть мінімального догляду. Тож зважте, яка саме допомога може знадобитися, – виклик швидкої (з розрахунку на наступне стаціонарне лікування), звернення до волонтерів чи надання ліків «першої допомоги» з числа організованих аптекою.
- Враховуйте, що іноді скарги на погане самопочуття – це своєрідний спосіб привернути до себе увагу, щоб не відчувати себе на самоті, така собі підсвідома перевірка «а чи допоможуть мені, якщо я серйозно захворію?». Людям реально страшно опинитися в чужому середовищі в невизначеному статусі, з обірваними соціальними зв'язками, без надії на дружню небайдужу підтримку. Особливо загостреним це відчуття є в перші тижні. Ці люди не «симулянти», просто таким чином вони виявляють свою природну тривогу. Тож і їм варто дати щось з простих ліків і (бажано) легке заспокійливе.
- Постійно спілкуйтесь із місцевими волонтерами, котрі працюють з вимушеними переселенцями. У вас буде змога дізнатися про конкретних осіб з числа постійних відвідувачів – який у них матеріальний стан, чи дійсно вони мають хронічні захворювання, чи не є «професійними

жебраками», що цілі дні лише тиняються населеним пунктом з розрахунку чимсь поживитися, чи не помічені в дрібних крадіжках (бувають і такі).

- Якщо це доречно в конкретній ситуації, нагадуйте біженцям, що благодійна допомога (в даному випадку – ліки) – тимчасова, і їм необхідно планувати своє майбутнє – шукати роботу.
- Враховуйте, що серед вимушених переселенців бувають як провокатори, так і люди істеричного складу, з ознаками психопатії. Тому ні за яких умов не йдіть з ними на відкритий конфлікт.
- Тримайте зв'язок з місцевою самообороною: іноді поведження людей формально не становить небезпеки для оточуючих, і викликати міліцію ніби немає підстав, але разом із тим ситуація потребує стороннього втручання. В цих випадках буває доречною допомога активістів.
- Також пам'ятайте, що аптека може бути першим місцем, куди звернуться вимушені переселенці в незнайомому місті. Майте в достатній кількості заготовлені інформаційні листки з наступною інформацією:
- Адреси лікувальних закладів з телефонами та докладним поясненням, як туди дістатися.
- Телефони осіб, відповідальних за роботу з переселенцями у вашому регіоні з числа посадовців та/чи волонтерів (за погодженням з цими людьми).
- Адреси тих закладів, котрі надають біженцям допомогу у вашому населеному пункті та районі: територіальні чи реабілітаційні центри, центри зайнятості, пункти допомоги при місцевих церквах, штаби при органах місцевого самоврядування тощо.
- Окремо телефони психологів, що за своїми посадовими обов'язками чи на волонтерських засадах готові надавати вимушеним переселенцям психологічну допомогу.
- Контактні дані громадських та волонтерських організацій, ініціативних груп, котрі можуть допомогти новоприбулим долучитися до активної участі в житті міста (села), в свою чергу почати допомагати тим, хто ще не адаптувався

в нових умовах проживання.

Марія КИРИЛЕНКО

“Серця України” готові надавати допомогу нужденним.

14 травня 2015 року в Києво-Святошинському ЦСПР було дуже людно. Зала не вмещала всіх бажаних, що прийшли на зустріч із представниками благодійного фонду «Серця України» (координатор Аліна Семенова) та представницею місії допомоги із Канади Кароліною-Тетяною Марккоді (м.Торонто). Боярських волонтерів представляла Ольга Васкевич. Про роль Києво-Святошинського центру соціально-психологічної реабілітації населення у справі допомоги вразливим верствам населення розповіла директор Центру Ангеліна Лахтадир.

А озвучити весь спектр проблем прийшли ті, хто найбільше потребує допомоги в наш непростий час, – вимушені переселенці, багатодітні родини, пенсіонери, мами з дітьми-інвалідами, люди з обмеженими можливостями, у тому числі інваліди-візочники... На жаль, системна допомога всім нужденним лише в планах благодійного фонду, але вже сьогодні гості Центру привезли дещо з дитячого одягу. Центр планує систематизувати озвучені нужденними проблеми. Але вже зараз можна назвати найболючіші питання: житло (і не лише для переселенців), оплата комунальних платежів, підготовка дітей до школи, оздоровлення, оплата операцій, лікування, придбання ліків для хроніків і, звичайно, харчові продукти, котрі в умовах тотального подорожчання теж потрібні.

Гостя Центру – поетеса Юлія Бережко-Камінська

27 квітня 2015 року

в Києво-Святошинському центрі соціально-психологічної реабілітації населення відбувся творчий вечір поетеси Юлії Бережко-Камінської. Музичний супровід був від фотохудожника та музиканта Володимира Шилова. Душевна, змістовна, вишукана за формою поезія на декілька годин заповнила душі присутніх. Про зустрічі і розлуку, про життя і смерть, про мир та війну, про любов та пристрасть – про все це можна було почути на творчому вечорі-презентації нової збірки поетеси «Так хочеться жити». Прийшли на свято поезії ті, кому в наш непростий час конче потрібні хвилини психологічної реабілітації, релаксації, втіхи та розради – вимушені переселенці, а також представники «Боярського мистецького братства» – художники та поети.

Докладніше про Юлію Бережко-Камінську: Юлія Бережко-Камінська, 1982 р.н. Родом з Херсонщини. За фахом – журналіст. Закінчила Київський Національний університет ім. Тараса Шевченка, Інститут журналістики. Авторка трьох поетичних

збірок, лауреатка всеукраїнських і міжнародних літературних фестивалів і конкурсів, володарка Гран-прі Всеукраїнського фестивалю «Лицар слова». Членкиня Всеукраїнської творчої асоціації «Конгрес літераторів України».

Але не можна розказувати про поета, не процитувавши хоча б декілька віршів:

Як добре, що ми усі разом: живі, здорові,
Що нас не зламало життя і стрімке, і шалене,
А музика...

Музика, мабуть, у нашій крові,
Віки і віки невпинно пульсує в генах.

Вона прокладає дороги у простори, у часи, і
Змітає-змиває кордони і забобони,
Так чисто і легко, мов дощик прошелестів
І знову бринить душа в унісон камертону.

Так добре буває, коли оживаєш всоте
У радості ранку, у невагомості тиші,
І висоту набирає сила нового польоту
Що – за вчорашній політ іще красивіший.

* * *

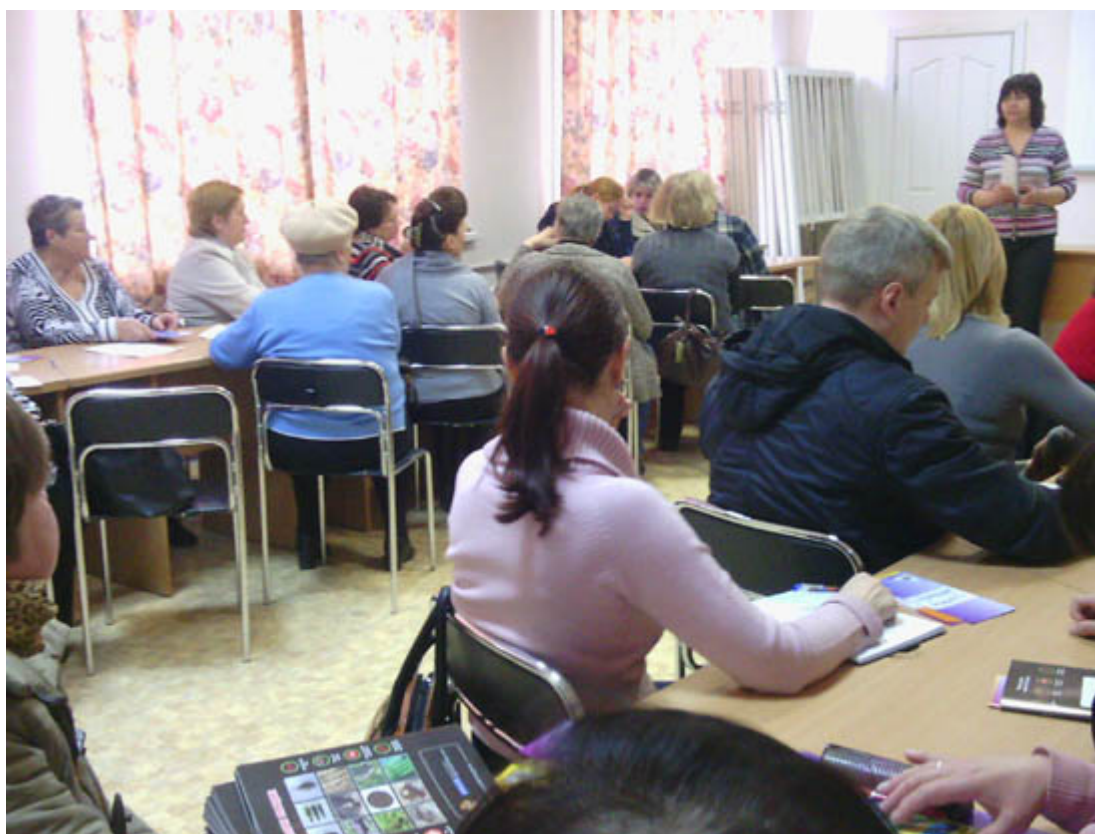
Ти не прийшов.
Ні звуку, ні півзвуку...
Стискає туга пальцями всіма.
Лиш серце, мов у двері, дико грюка,
Ті, за якими вже тебе нема...

Ти не прийшов, а втім, таке буває...
Ти не прийшов, а, втім, – не обіцяв...
Відчалюють тролейбуси, трамваї,
І я печаль як можу, так зганяю
Як не із серця, то хоча б з лица.

Ти не прийшов.
Нічого це не значить.

Лиш на ім`я заходиться душа:
Ридає – сміхом.
Відсміється – плаче
Сама собі немила і чужа.

Вимушені переселенці отримали важливу інформацію

26 березня 2015 року в Києво-Святошинському центрі соціально-психологічної реабілітації населення відбулася зустріч з вимушеними переселенцями міста Боярка.

Перед більш ніж 40 особами виступили представники Києво-Святошинського районного центру зайнятості Олена Бунакова та Людмила Чоновська, котрі розповіли про нові вакансії, дали конкретні відповіді на численні запитання, роздали буклети.

Тетяна Ситніченко-Гах (церква «Світло життя») виступила від Духовної ради м.Боярка. Пані Тетяна розповіла про плани організації в Боярці літнього відпочинку тих дітей, котрі не матимуть змоги виїхати за межі міста. Зокрема, буде організоване вивчення біблії, різноманітні майстер-класи, екскурсії та інші цікаві заходи. Крім того, пані Тетяна розповіла про можливу гуманітарну допомогу речами та продуктами. Алла Олексіївна Соловйова, активістка з Віти-Поштової, запросила учасників взяти участь у артфестивалі «Арт-локомотив: наступна станція – МИР».

Заступник директора, психолог Ганна Яценко провела з вимушеними переселенцями бесіду, під час котрої закликала до співпраці, єдності, толерантності, до того, щоб об'єднати зусилля і навчитися допомагати один одному, не розраховуючи лише на державу. Вимушені переселенці також ознайомилися з послугами, котрі надає Центр, відповіли на питання анкети. Вела зустріч директор ЦСПР Ангеліна Лахтадир. Під час спілкування учасники задавали численні запитання, що стосуються юридичних аспектів та оформлення документації (оформлення пропусків, нові правила реєстрації, закриття СПД

тощо). На частину запитань вдалося відповісти одразу, а для з'ясування інших болючих тем Ангеліна Миколаївна пообіцяла залучити фахівців найближчим часом.

Чи вмієте ви прощати: тренінг для вимушених переселенців і не тільки

19 лютого 2015 року у Києво-Святошинському центрі соціально-психологічної реабілітації населення відбувся тренінг «Вміння прощати». Це ще одна зустріч з унікальним психологом Раїсою Кузьменко, котра вміє заразити своїм ентузіазмом, любов'ю, позитивним налаштуванням та знайти з усіма спільну мову. Всі учасники виявили дуже високу міру зацікавленості, залюбки виконували практичні завдання, вправи та тести і одностайно просили продовження навчальної програми. Участь у тренінговому занятті взяли 42 особи: переселенці, а також психологи, соціальні педагоги та соціальні працівники, котрі віднині матимуть можливість застосувати набуті знання у роботі з 926 вимушеними переселенцями, що проживають у Києво-Святошинському районі.

Ось декілька тез з проникливого заняття Раїси Кузьменко, котрі (як ми з'ясували з невеличкого опитування) найбільше запали в душу учасникам тренінгу:

«Простити – це обрати мир замість ненависті та любов замість страху».

«Коли ми ображаємось, ми ніби випиваємо отруту, але при цьому чекаємо, що помре інший».

«Якщо хочеш простити іншого, спочатку прости самого себе, бо якщо ти прощаєш того, хто тебе образив, це звичайна гординя».

«Простити – це зробити подарунок собі»...

Тренінг було організовано та проведено в рамках «Проекту надзвичайної допомоги українським переселенцям», котрий ініційовано та фінансується урядом Канади в особі відомства Міжнародної Гуманітарної Допомоги (ІНА – International Humanitarian Assistance). В Україні проект координується благодійною організацією АДРА України (Адвентистське агентство допомоги та розвитку) – українське відділення Всесвітньої організації Adventist Development and Relief Agency (ADRA). Раїса Кузьменко – магістр психології, психолог-консультант, соціальний психолог, реабілітолог.